

MNENJA IN STALIŠČA TER PREDLOGI ZA USMERITEV O NADALJNJEM RAZVOJU PREDŠOLSKE VZGOJE

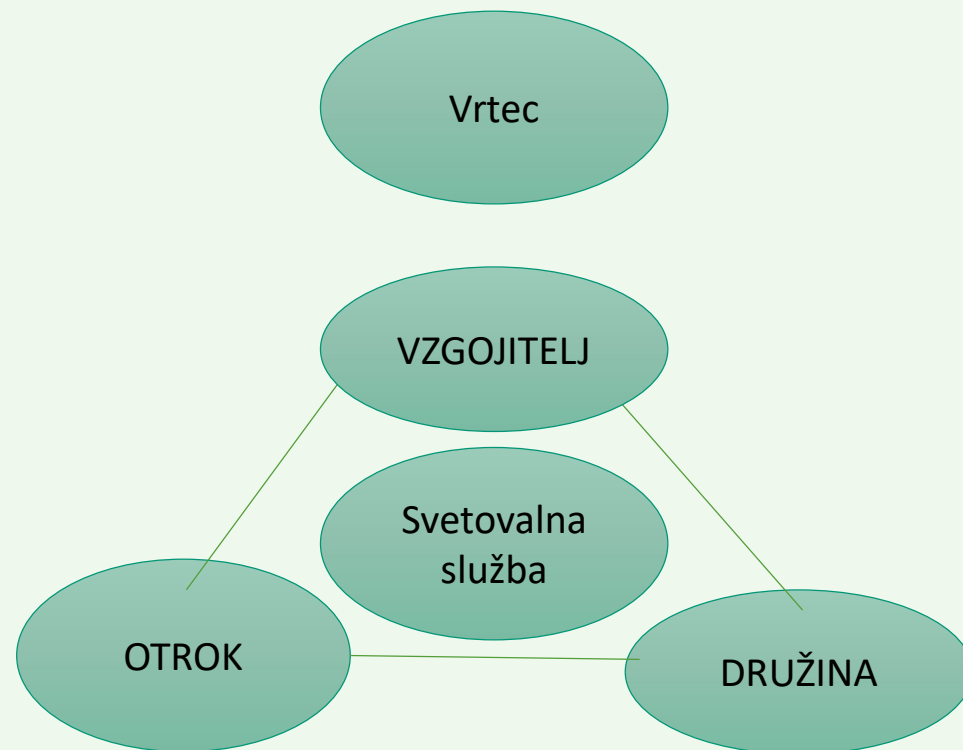
Marjanca Kavčič Pečnik, univ.dipl.soc.ped.,
svetovalna delavka vrtca z ožjo skupino aktiva svetovalnih delavk ljubljanskih vrtcev
26.10.2023

VRTEC KOT PROSTOR ZA KREPITEV OSNOVNIH TEMELJEV V RAZVOJU – EMOCIONALNIH, SENZOMOTORIČNIH, GOVORNIH IN SOCIALNIH VEŠČIN

PRVIH 5 LET ŽIVLJENJA JE

KRITIČNO OBDOBJE, ko se postavljajo TEMELJI za zdrav celostni razvoj človeka (vrtec, kot pomembno okolje za krepitev čustvene varnosti, socialne interakcije in komunikacije, senzomotoričnih, govorno-jezikovnih in kognitivnih veščin)

PORAST OTROK S ŠIBKIMI TEMELJI in PRIČAKOVANJA STARŠEV – kako naprej?

Metoda DIR / FLOORTIME

(Dr. Stanley I., Greenspan

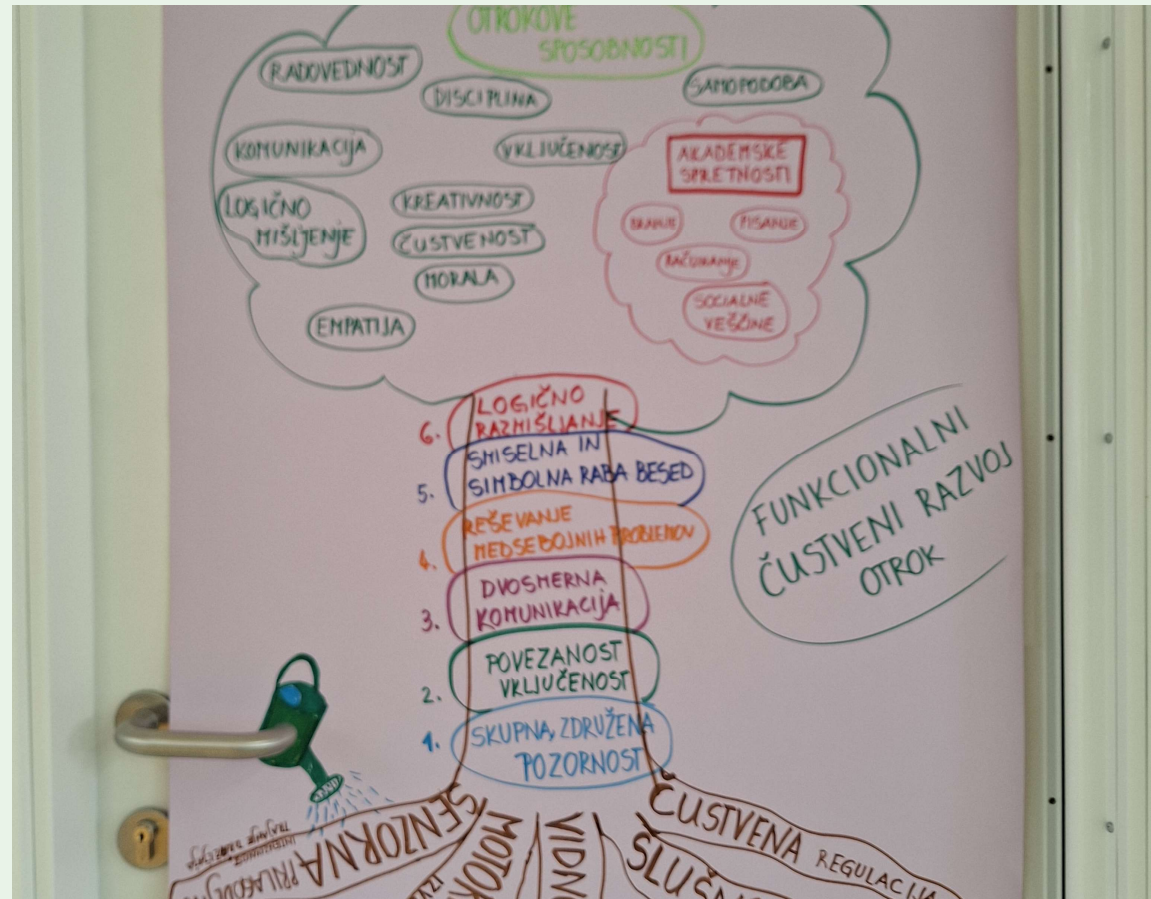
D – development (razvojni pristop)

I - individual differences (indiv. razlike, značilnosti)

R –relationship based (temelji na medosebnih odnosih/interakcijah)

Dr. Stanley I., Greenspan ugotovitve:

- interaktivne izkušnje lahko spremenijo fizično strukturo možganov
- način, kako se otrok razvija je v veliki meri odvisen od IZKUŠENJ, ki jih je deležen
- otroci se med seboj razlikujejo, kljub isti starosti ali isti kategoriji odstopanj v razvoju

STANJE - PORAST OTROK S ŠIBKIMI TEMELJI V RAZVOJU – KORENINE (biološke danosti)

- senzorna modulacija – potrebujejo več podpornih pristopov za krepitev SI
- motorični razvoj (šibka groba/fina motorika, šibko motorično načrtovanje...)
- vizualno, auditivno procesiranje - slabo vzdrževanje pozornosti na dejavnost
- šibke izvršilne funkcije - omejujejo prehode med dejavnostmi in razvijanje samostojnosti – ČAS
- čustvena regulacija – potrebujejo kontinuirano, strokovno večkratno podporo vzgojitelja tekom dneva
- govorno-jezikovno področje; zapoznel govor, pragmatična raba jezika, otroci priseljencev iz oddaljenih držav

Slabo razvite
korenine
onemogočajo
uspešno
nadaljnje
doseganje
razvojnih
mejniov -
deblo

*Več poudarka nameniti
„koreninam“ in „deblu“,
manj „krošnji“.*

Sposobnosti, ki se jih pričakuje od otrok - krošnja

Kakšnih odnosov, pridobivanja izkušenj preko INTERAKCIJE POMEMBNIH ODRASLIH od rojstva dalje pa so DANES deležni otroci?

- INTERAKCIJE in pridobivanje izkušenj preko njih so omejene na ožjo družino
- preveč ekranizacije,
- Premalo senzomotoričnih aktivnosti (pridobivanje izkušenj(vsebin) preko vseh čutil) – igriv dialog, igra
- Preveč usmerjenih, vodenih dejavnosti,
- Prehitro vnašanje vsebin, ki temeljijo na kognitivni bazi

DRUŽINA DANES

- Spremembe v načinu življenja družin – pomanjkanje podporne socialne mreže → večja potreba staršev po podpori s strani vrtca
- Pandemija Covid -19 – nespodbudno okolje v prvih letih življenja
- Ekranizacija- pomanjkanje interakcije za krepitev razvojnih mejnikov
- Povečanje števila otrok z odstopanji in rizičnimi dejavniki v razvoju
- Velike razlike v socialnem statusu družin (revni/bogati), otroci priseljencev, otroci visoko konfliktnih ločitev
- Neskladje med družbenimi pričakovanji in razvojnimi potrebami in zmožnostmi otrok (npr. visoka storilnostna naravnost)

PREDŠOLSKA VZGOJA JUTRI

- Cilji, načini in tehnike dela/interakcije/odnosa, morajo omogočati krepitev korenin in debla (razvojnih mejnikov –veščin), na katerih temelji inteligentnost in zmožnost interakcije z okoljem (soc-emoc. in kogn. Veščine)
- v načrtnem, kontinuiranem izobraževanju staršev, kako otroku ustvarjati prostor, izkušnje, kjer bo krepil in razvijal svoje temelje (pomembnost zgodnje interakcije/odzivnega, uglašenega odnosa)

KAKO NAPREJ?

- strokovno opolnomočenje kadra (implementacija vsebin, pristopov dela za današnje razvojne potrebe otrok) na formalnem in neformalnem področju izob.
- normativnimi pogoji (število otrok v oddelku, prostorski normativ, izvajanje normativa za svetovalne delavce 30-20, vzgojitelj predšolskih otrok za zgodnjo obravnavo),
- izobrazbeni pogoji–VII/2 (SD, VZO) in uvrstitev v plačne razrede- svetovalni delavec (VII/I?)
- zagotoviti strokovno pomoč/obravnavo otrok in družin z otrokom s čustveno vedenjskimi težavami, avtizmom, motnjo pozornosti v ustreznih institucijah
- dostopnost različnih programov predšolske vzgoje in vključevanje otrok v ustrezne programe, ko inkluzija ni smiselna

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

Še tako visoko cenjen kaviar, ne more nadomestiti špagetov, začinjeno s čutečim odnosom in posluhom, do lačnega gosta.

Recept: MANJ RAZNOVRSTNIH VSEBIN IN VEČ UGLAŠENIH INTERAKCIJ 😊